

CURRENTA VIII.

A. D. 1874.

Nr. 2405.

Rozporządzenie c. k. Namiestnictwa z dnia 20. czerwca 1874. L. 27714. poleca, aby Administratorowie osierociałych probostw wyżej kongruy wyposażonych, rachunki z otrzymanych w czasie interkalarnym wynagrodzeń za pogrzeby i śluby bezzwłocznie po ukończeniu czasu interkalarnego, podpisane przez dotyczącego Dziekana i przez urząd gminny miejscowy c. k. Namiestnictwu za pośrednictwem Konzystorza Biskupiego do sprawdzenia przedkładali według załączonego formularza.

C. k. Namiestnictwo we Lwowie. L. 27714.

Od dłuższego już czasu spostrzeżono, że zawiadowcy opróżnionych probostw, obowiązani do przedkładania rachunków z otrzymanych w czasie interkalarnym wynagrodzeń za pogrzeby i śluby, sporządzają te rachunki tak niedokładnie, iż nie można je sprawdzać i muszą być zwracane do przerabiania lub uzupełnienia, przez co powstają nie potrzebne pisaniny.

Aby temu zapobiedz, sporządzono załączony obok wzór, według którego mają być na przyszłość sporządzane w mowie będące rachunki. Rachunek taki ma być sporządzony bezzwłocznie po ukończeniu czasu interkalarnego, przez występującego administratora i podpisany nie tylko przez tego administratora, ale także przez dotyczącego księdza dziekana i przez urząd gminny miejscowy.

Zawiadowcy takich beneficyów, które są poniżej kongruy uposażone, są uwolnieni od sporządzania i przedkładania tych rachunków, albowiem tym zawiadowcom pozostawia się cały dochód plebański do użytkowania tak samo, jakby byli rzeczywistymi plebanami.

Należy więc zawiadomić o tem duchowieństwo podwładne i po jednym takim wzorze doręczyć każdemu dziekanowi z poleceniem, aby tylko takie rachunki potwierdzali, które będą według podanego wzoru sporządzone, w inny zaś sposób sporządzane aby zwracali do przerobienia.

Lwów dnia 20. czerwca 1874.

W zastępstwie.

Podlewski.

(Wzór.)

R a c h u n e k

dochodów z prawa stęły, (jura stolae) które podpisany jako zawiadowca łać. parafii w N..... otrzymał za czas interkalarny od ... go .... 18.. włącznie do ... go 187

a. za pogrzeby.

Liczba porz.	Imię i nazwisko zmarłego lub zmarłej	Dzień i rok pogrzebu	Wiek zmarłego lub zmarłej	Należąca się taksa według patentu z roku 1785.		U w a g a
				złr.	cnt.	

b. za śluby.

Liczba porz.	Dzień, miesiąc i rok ślubu	Imię i nazwisko pobierających się	Należąca się taksa według patentu z roku 1785.		U w a g a
			złr.	cnt.	

NN. (Podpis dziekana.)   NN. (Podpis naczelnika gminy.)   NN. (Podpis zawiadowcy.)

Co się XX. Dziekanom i dotyczącym na wypadek Administratorom do ścisłego zachowania udziela.

Z Konzystorza Biskupiego, Tarnów dnia 8. lipca 1874.

N. 2121.

Rozporządzenie ministeryalne co do zastósowania §. 25 prawa obrony z 5. grudnia 1868 które udzielamy do wiadomości w tekście oryginalnym.

Abschrift. Vom k. k. Ministerium für Kultus und Unterricht, Wien am 21 Mai 1874. Z. 6023. An Seine Excellenz den Hr. k. k. wirklichen geheimen Rath, Statthalter für Galizien und Lodomerien und des Grossh. Krakau etc. Agenor Grafen Gołuchowski.

Hochgeborner Graf! Die Bischöfe der im Reichsrathe vertretenen Königreiche und Länder haben in einer unter dem 20. März 1874 an mich gerichteten Eingabe bezüglich

der Anwendung der Bestimmungen des §. 25 des Wehrgesetzes vom 5 Dezember 1868 Reichs G. Bl Nr. 151 auf die Kandidaten des geistlichen Standes das Ansuchen v. 2. Mai 1872 erneuert, dessen Inhalt, E. E durch meinen Erlass v. 28 August 1873. Z. 712/C. U. M zur Kenntniss gekommen ist.

Nachdem eine Einigung der zur Ausführung des Wehrgesetzes berufenen Zentralstellen über eine mit den Wünschen der Bischöfe im Einklange stehende Deutung der erwähnten Bestimmungen des §. 25 dieses Gesetzes bis nun nicht erzielt werden konnte, haben S. k. und k. Apostolische Majestät mit Allerhöchster Entschliessung v. 3. Mai 1874 Sich vorzubehalten geruht, für einzelne Candidaten des geistlichen Standes, in der ange-deuteten Angelegenheit eine Begünstigung dort eintreten zu lassen, wo die Verhältnisse, besonders berücksichtigungswert erscheinen.

D. u s.

Z Konzystorza Biskupiego, Tarnów dnia 15. czerwca 1874.

N. 2193.

Poszukuje się dwojga dzieci L. Celińskiej z Krakowa, ulica Sławkowska, dom prof. Kremera, N. 269.

Rzezonój L. Celińskiej uciekło z domu 2. Maja 1874 dwoje dzieci z trzeciem obcem. Ponieważ wszystkie poszukiwania za pomocą policyi i żandarmeryi okazały się do tych czas bezskuteczne, nieszczęśliwa matka udaje się z prośbą do Konzystorza Biskupiego tutejszej dyecezyi, ażeby we wszystkich parafiach spowodować stósowne ogłoszenie z ambony, co też i niniejszem polecamy Wielebnemu Duchowieństwu parafialnemu.

Dla ułatwienia wyśledzenia i poznania tych dzieci załączamy poniżej opis tych dzieci udzielony Nam przez L. Celińską:

Józef Padło, lat 13., szczupły, włosy jasne, cera biała, oczy piwne, twarz ściągła nos dosyć duży, usta mierne, cokolwiek ospowaty.

Czesław Celiński, lat 12, szczupły, włosy i oczy ciemne, cera śniada, nos mały, usta mierne, twarz okrągła, na czole przy włosach szrama od skaleczenia.

Wacław Celiński, najmłodszy, lat 11, krępy, głowa duża, twarz okrągła, włosy jasne, oczy niebieskie, nos mały i krótki, przedział między ustami a nosem duży, usta mierne, jęka się i cokolwiek upada na jedną nogę.

Są tu umieszczeni porządkiem, wedle wieku i wzrostu. Ubiór, który zapewne trudny dziś do poznania był u Celińskich szary i krótki, czapki okrągłe. U Padły kurtka ciemna, a spodnie jasne.

Dotyczący rządcy parafii, którymby się udało wykryć te dzieci, zechcą o tém zawiadomić albo Konzystorz Biskupi, albo L. Celińską według wyżej podanego adresu.

Z Konzystorza Biskupiego, Tarnów dnia 25. czerwca 1874.

Nr. 2248.

W częściach niektórych niegdyś do pogranicza wojskowego należących z powodu nieurodzaju przez kilka lat, a w skutek tego szerzącej się zarazy na bydło, powstał także między ludnością głód i zaraźliwa śmiertelność.

Ponieważ środki zaradcze ze strony dotyczących urzędów i władz nie zdołały uciskowi i nędzy mieszkańców pogranicza dostatecznej przynieść ulgi, przeto utworzył się w Zagrzebiu (Agram w Kroacyi) komitet, zajmujący się zbieraniem jałmużny, i rozdzieleniem takowej pod przewodnictwem P. Eliasza Gutesa; udając się oraz z prośbą do Nas ażeby w Dyecezyi spowodować dobrowolną jałmużnę na wyż wspomniany cel.

Ktoby z Wielebnego Duchowieństwa lub parafian na ten cel zechciał udzielić jałmużny, raczy przesłać ją do Konzystorza Biskupiego.

Z Konzystorza Biskupiego tarnowskiego dnia 26. czerwca 1874.

Dalszy ciąg o zaprowadzeniu ksiąg tabularnych:**§. 22.**

Względem takich posiadłości, które dotychczas wpisane były w księgach publicznych, za hipoteczne uważanych, postanowienia paragrafu 21 z tą odmianą zastosować należy, iż pominiętem będzie wyśledzenie praw własności i ograniczeń, którym właściciele w prawie rozrządzania majątkiem podlegają, wyśledzenie zaś praw, z posiadaniem tych posiadłości połączonych tudzież gruntowych i domowych służebności na nich ciążących, tylko o tyle będzie przedsięwziętem, o ile te prawa i służebności nie są już hipotecznie wpisane, i o ile względem takowych między stronami zupełne istnieje porozumienie.

§. 23.

Przy utworzeniu ciał hipotecznych (§. 21 ust, 3) z takich posiadłości, które były dotychczas wpisane w księdze publicznej za hipoteczną uważanej, służyć będzie za podstawę stan posiadania tej księdze odpowiedni.

Posiadłości zaś w takich księgach niewpisane a do jednego i tego samego posiadacza należące, połączone będą w jedno ciało hipoteczne, jeżeli posiadacz utworzenia osobnych ciał hipotecznych nie żąda. Połączenie to jednak o tyle tylko uskuteczniom być może, o ile według ustawy jest dopuszczalnem (§. 5), co w każdym razie jak najściślej zbadać należy przez przesłuchanie posiadacza, przez przegląd aktów sądowych, lub w inny sposób odpowiedni.

§. 24.

Gdyby się okazało, że części składowe ciała hipotecznego położone są w innej gminie katastralnej, natenczas dochodzić należy, które z parcel gruntowych w owej gminie położonych jako do tego ciała hipotecznego należące, uważane być mają.

Względem posiadłości ziemskich tabularnych jednak ograniczyć się należy tylko do wysłedzenia gmin katastralnych, w których reszta części składowych ciała hipotecznego jest położona.

§. 25.

Jeżeli twierdzenia lub roszczenia stron w sposób przekonywujący wykazane nie będą, lub jeżeliby takowym zaprzeczono, natenczas dochodzenem być powinno ostatecznie faktyczne posiadanie, i wynik tego dochodzenia wszelkiemu dalszemu postępowaniu służyć ma za postawę.

Względem takich posiadłości, które zapisane były dotąd w księgi publiczne, za hipoteczne uważane, stan hipoteczny tychże służyć ma za podstawę, nię uwłaszczając jednak uzupełnieniu dokonać się mającemu, w skutek dochodzeń w paragrafie 22 wskazanych.

§. 26

Wynik dochodzeń tudzież wszelkie istotne oświadczenia stron wciągnąć należy do protokołu, który przez urzędników sądowych, jakoteż przez mężów zaufanych gminy podpisany będzie. Nadto podpisze każda strona swoje własne oświadczenie; w razie, gdyby podpisu swego odmówiła, należy uwidocznnić przyczynę tego w protokole.

Względem dochodzenia odnoszącego się do posiadłości ziemskich tabularnych spisany będzie osobny protokół.

d) Sporządzenie i sprostowanie arkuszków posiadania.

§. 27.

Skoro dochodzenia odnoszące się do całej gminy katastralnej ukończone będą, sporządzić należy arkusze posiadania. Tak dla każdego wyłącznego posiadacza, jakoteż dla każdej spółności kilku posiadaczy, założonym będzie osobny arkusz posiadania. Do każdego arkusza posiadania wpisane będą wszystkie posiadłości w gminie katastralnej położone, do tego samego posiadacza lub do tych samych spółposiadaczy należące, w porządku według ciał hipotecznych, tudzież wszystkie wyniki dochodzeń odnoszących się do tych posiadłości.

Jeżeli części składowe ciała hipotecznego położone są w innej gminie, należy okoliczność tę zanotować w arkuszu posiadania.

§. 28.

Arkusze posiadania wraz z prostowaniami spisami i z kopiami map katastralnych i protokołami parcelowemi, tudzież protokoły dochodzeń, złożone będą do powszechnego przejrzenia w właściwym sądzie powiatowym lub w miejscu, które wyznaczy kierujący dochodzeniem za uprzedniem zezwoleniem nadzorującego prezydenta sądu kolegiального.

Kierujący dochodzeniem wyznaczy zarazem dzień, w którym w razie zgłoszenia zarzutów przeciw prawdziwości arkuszków dalsze dochodzenia prowadzone będą. Dzień ten ogłoszonym będzie w dzienniku krajowym, zarazem obwieścić go należy we wszystkich interesowanych tudzież sąsiednich gminach i obszarach dworskich.

§. 29.

Zarzuty przeciw prawdziwości arkusza posiadania, mogą być wniesiene albo w sądzie

powiatowym, albo też w dniu w §. 28. wspomnianym u kierującego dochodzeniem, a to pismiennie lub ustnie.

Jeżeli zarzuty opierają się na takich faktach, które przy dochodzeniu poprzedniem nie były wiadome, natenczas zarządzić należy co potrzeba w celu wyjaśnienia stanu rzeczy.

Jeżeli zarzut okaże się uzasadnionym, arkusz posiadania odpowiednio sprostowanym będzie.

e) Sporządzenie wykazów hipotecznych.

§. 30.

Po ukończeniu rozpraw nad zarzutami przeciw arkuszowi posiadania wniesionemi, należy akta przedłożyć prezydentowi sądu kolegiального pierwszej instancji, pod którego nadzorem odbywa się czynność założenia ksiąg hipotecznych dla wszystkich posiadłości w obrębie tego sądu położonych.

Prezydent zbada, czy dochodzenia przeprowadzone zostały według postanowień ustawy. Spostrzeżone usterki usunąć należy w sposób właściwy, a w razie potrzeby drogą ponownych dochodzeń.

Akta za prawidłowe uznane lub należycie sprostowane, udzieli prezydent w celu sporządzenia wykazów hipotecznych i następnego prowadzenia ksiąg hipotecznych tym sądom realnym, które według §. 50. Normy jurysdykcyjnej z dnia 20. listopada 1852 R. 251. D. p. p. do wykonywania jurysdykcji realnej względem nieruchomości w właściwym ich obrębie położonych, powołane są.

Wykaz hipoteczny dla ciała hipotecznego, tabularnego, wtedy dopiero ma być sporządzony, gdy nadesłane będą wszystkie arkusze posiadania obejmujące części składowe tego ciała.

§. 31.

Wykazy hipoteczne, do których treść arkuśców posiadania przenieść należy, ułożone być mają wedle postanowień niniejszej ustawy. Jako wykazy hipoteczne mogą jednak arkusze posiadania natenczas być użyte, jeżeli takowe we formie wykazów hipotecznych są sporządzone, i jeżeli zawarte w nich wpisy odpowiadają postanowieniom niniejszej ustawy, odnoszącym się do treści kart wykazów hipotecznych.

§. 32.

Do wykazów hipotecznych, ułożyć się mających dla takich posiadłości, które dotąd w księdze publicznej za hipoteczną uważanej, są umieszczone, przenieść należy wszelkie do tej posiadłości odnoszące się wpisy hipoteczne, jeżeli przedmiot tych wpisów nie jest przeciwnym postanowieniom powszechnej ustawy hipotecznej. Przeniesienie to jednak na wpisy już wykreślone rozciągać się nie może.

Również zaniechany będzie i przeniesienie wszelkich takich wierzytelności prywatnych, względem których istnieją warunki amortyzacji, jeżeli zobowiązany w należyтым czasie wniósł prośbę o zaniechanie ich przeniesienia.

§. 33.

Wykazy co do takich ciał hipotecznych, których części składowe w kilku gminach katastralnych są położone a do posiadłości ziemskich tabularnych nie należą, wniesione być mają do księgi hipotecznej owej gminy, w której leży główna część składowa.

W razie wątpliwości, którą z części składowych za główną uważać należy, rozstrzyga oświadczenie posiadacza.

Względem takich posiadłości w gminie katastralnej położonych, które należą do ciał hipotecznych w księdze tej gminy nie zawartych, sporządzonym będzie osobny spis, który do księgi hipotecznych załączonym być powinien.

W tym spisie oznaczone będą wykazy hipoteczne, zawierające te ciała hipoteczne, do których owe posiadłości należą.

§. 34.

Jeżeli po założeniu ksiąg hipotecznych kilka takich ciał, których wykazy w różnych księgach są umieszczone, w jedno ciało hipoteczne mają być połączone, natenczas należy wedle postanowienia §. 33. wskazać księgę hipoteczną, do której wykaz nowo utworzonego ciała hipotecznego ma być wciągniętym.

Połączenie jednakże ciał hipotecznych, wciągniętych czy to w jednej księdze lub też w kilku księgach hipotecznych, nie może nastąpić przed upływem terminu, do zgłoszenia praw obciążających według ustawy z dnia 25. lipca 1871 (L. 96, Dz. p. p) przepisanego.

§. 35.

Skoro ukończone będą rozprawy postępowania wprowadzić się mającego, według ustawy z dnia 25. lipca 1871 l. 96 (Dz. p. p.) a przeniesienie dawnych ciężarów w myśl §. 18 wspomnianej ustawy przez wyższy c. k. sąd krajowy zarządzone wykonane będzie, należy wykazy hipoteczne do jednej księgi głównej należące oznaczyć liczbą bieżącą, jeżeli tego już poprzednio nie uczyniono i wykazy tak oznaczone, w odpowiedniej ich ilości oprawić w pojedyncze tomy.

Stronnice każdego tomu oznaczone będą liczbami bieżącymi a liczbę ich stwierdzi na pierwszej stronie przełożony sądu własnoręcznym podpisem przy wyciśnięciu pieczęci urzędowej.

f) Przechowanie aktów odnoszących się do zaprowadzenia ksiąg hipotecznych

§. 36.

Akta odnoszące się do założenia ksiąg hipotecznych przechowane będą w sądach do utrzymywania tych ksiąg powołanych.

4. Uwolnienie stron od ponoszenia kosztów założenia ksiąg hipotecznych.

§. 37.

Posiadacze nieruchomości do ksiąg hipotecznych wpisać się mających, nie będą pociągani do ponoszenia kosztów z założeniem ksiąg hipotecznych połączonych.

Jednakże gminy i wydzielone obszary dworskie są obowiązane dostarczyć lokali potrzebnych do urzędowych rozpraw, utrzymywać je w stanie należyтым, w razie potrzeby opalać i także starać się o dostarczenie pomocy potrzebnej do poparcia czynności urzędowych.

Jeżeli gmina i obszar dworski do wypełnienia wspomnianych obowiązków wspólnie przyczynić się mają, natenczas w braku innego układu kosztów powstałe rozdzielone będą, według stosunku przestrzeni posiadłości dworskiej do przestrzeni posiadłości gminy.

5. Postępowanie w celu uzupełnienia lub odnowienia ksiąg hipotecznych.

§. 38.

Przepisy postępowania, w celu założenia ksiąg hipotecznych niniejszą ustawą objęte, należy według jej ducha (analogicznie) i wtedy stosować, jeżeli księga hipoteczna ma być uzupełnioną przez wciągnięcie posiadłości do żadnej dotąd księgi nie wpisanej, albo jeżeli księga główna lub część jej ma być odnowioną z powodu, iż zaginęła lub do użytku nie zdatną się stała.

6. Początek obowiązywania ustawy i wykonanie tejże.

§. 39.

Ustawa niniejsza obowiązuje od dnia jej ogłoszenia.

§. 40.

Wykonanie ustawy niniejszej poruczam Ministrowi sprawiedliwości, który wyda potrzebne rozporządzenia wykonawcze.

B u d a p e s z t, dnia 20. marca 1874.

(L. S.)

Franciszek Józef m. p.

Glaser m. p.

Nr. 2225.

Otrzymałszy od dziekana wydziału teologicznego w Ołomuńcu egzemplarz pisma „die Verehelichung der Stellungspflichtigen und der Militärpersonen“ i polecamy takowe Wieleb. Duchowieństwu parafialnemu, jako pożyteczne co do wyjaśnienia, dotyczącego przedmiotu według obowiązujących obecnie ustaw w przypadku zawikłanych okoliczności.

Z Kons. Bisk. Tarn. 24. czerwca 1874.

Commendatur piis ad aram precibus

anima p. d. **Joannis Słomka**, Curati in Świątyni, qui die 14. Julii 1874. Sacramentis moribundorum provisus, et facta dispositione ultima migravit ad Dominum. Omnes et singuli Consodales societatis pro felici morte unum Missæ sacrificium pro eodem utpote eidem societati adscripto peragere obligantur.

E Consistorio Episcopali,
Tarnoviae die 25. Julii 1874.

JOSEPHUS ALOJSIUS,
Episcopus Tarnoviensis.